

САДРЖАЈ

УВОД.....	2
ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПОСЛОВА У ЛОВСТВУ	2
1 ЛОВНО ЗАКОНОДАВСТВО.....	3
1.1 ЗАКОН О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ	3
1.2 УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ	3
1.3 ОСНОВНИ ПРАВНИ ИНСТИТУТИ ЗАКОНА О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ	4
1.4 НАЈЗНАЧАЈНИЈА АКТА ДОМАЋЕГ ЗАКОНОДАВСТВА КОЈА УТИЧУ НА СЕКТОР ЛОВСТВА ...	6
1.5 НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ, ДИРЕКТИВЕ И УРЕДБЕ КОЈА УТИЧУ НА СЕКТОР ЛОВСТВА	7
2 ПРОПИСИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ	8
2.1 Правилник о садржини и начину израде планских докумената у ловству	9
2.2 Правилник о стручном испиту за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству.....	9
2.3 Правилник о начину организовања стручне службе за газдовање ловиштем .	9
2.4 Правилник о ловочуварској служби.....	9
2.5 Правилник о катастру ловишта и централној бази података	10
2.6 Правилник о начину обележавања, односно означавања граница и ловно- техничких објеката у ловишту	10
2.7 Правилник о условима за стављање у промет уловљене дивљачи и трофеја дивљачи	10
ОСНОВИ ПЛАНИРАЊА У ЛОВСТВУ.....	11
3 МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА	12
3.1 ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	12
3.2 ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА	12
3.2.1 Општи подаци о ловном подручју/ловишту.....	12
3.2.2 Природни и други услови за гајење дивљачи	12
3.2.3 Бројно стање ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи .	13
3.3 ОЦЕЊИВАЊЕ ПОГОДНОСТИ СТАНИШНИХ ФАКТОРА - БОНИТИРАЊЕ СТАНИШТА	13
3.4 УТВРЂИВАЊЕ ОПТИМАЛНЕ БРОЈНОСТИ ПОПУЛАЦИЈА.....	14
3.5 ПРИКАЗИВАЊЕ КВАЛИТАТИВНОГ И КВАНТИТАТИВНОГ СТАЊА ДИВЉАЧИ.....	15
3.6 ИЗРАДА ПРОЈЕКЦИЈА РАЗВОЈА ПОПУЛАЦИЈА.....	16
3.6.1 Старосна структура популације и односа полова	16
3.6.2 Реални годишњи прираст.....	17
3.6.3 Излучење.....	17
3.6.4 Примери структуре популације и планираног излучења	18
4 МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ГАЗДОВАЊА ЛОВИШТЕМ	21
5 АКТИ КОРИСНИКА ЛОВИШТА.....	22
5.1 Начин организовања стручне и ловочуварске службе	22

5.2	НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА ЛОВА, ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ЛОВА, МЕРЕ СИГУРНОСТИ У ЛОВУ, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ОБЈЕКТА У ЛОВУ, КОНТРОЛУ ЛОВЉЕЊА ДИВЉАЧИ.....	23
6	ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ЛОВИШТИМА	24
7	ЕВИДЕНЦИЈА	28
	ПРИЛОЗИ	29

УВОД

На основу члана 15. став 5. Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10), Министар пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде донео је Правилник о стручном испиту за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству („Службени гласник РС”, број 65/11).

У складу са чланом 2. Правилника, Стручни испит полаже се по Програму полагања стручног испита за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству датом у Прилогу, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПОСЛОВА У ЛОВСТВУ

Циљ програма је унапређење квалитета и стручно усмеравање кандидата за обављање одређених послова из области ловства за које је прописано стицање лиценце.

Задаци програма су:

1. Увођење у редовну праксу стручно оспособљених лица за обављање одређених послова из области ловства;
2. Израда критеријума и грађења стандарда за стручно оспособљавање појединаца у вршењу одређених послова из области ловства;
3. Прилагођавање организације стручног испита у складу са стандардима компетенција.

Садржај програма за полагање стручног испита за стицање лиценце за израду планских докумената:

1. Ловно законодавство
2. Основи планирања у ловству
3. Методологија израде планских докумената
4. Методологија израде економско-финансијског плана газдовања ловиштем
5. Акти корисника ловишта
6. Правилници и упутства
7. Планови газдовања ловиштима
8. Евиденција

ЛОВНО ЗАКОНОДАВСТВО

1.1 Закон о дивљачи и ловству

Србија у ранијем периоду није имала свеобухватну, политички-стратешким документом утемељену и дефинисану политику ловства, већ је она дефинисана кроз законску регулативу и поједине стратешке документе као основ за развој сектора.

Глобална политика ловства претрпела је значајне концепцијске промене од искључиво економске оријентације, до све важније улоге заштите биодиверзитета.

У складу са европским и светским трендовима, политика ловства Србије морала је тражити равнотежу између задовољења свих функција (економске, еколошке, социјалне и културолошке) и први корак ка успостављању система који може да задовољи постављене захтеве начињен је доношењем Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10).

Закон о дивљачи и ловству донет је у циљу обезбеђивања одрживог газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Одредбама закона о дивљачи и ловству доследно су примењена уставна начела о нормативним функцијама Републике, нормиране су опште основе управљања и газдовања популацијама дивљачи и њиховим стаништима, отклоњене су непотпуности и непрецизности садашњих прописа из области ловства, остварена је рационализација прописа, њихова кодификација и нужно потребним овлашћењима обезбеђена њихова ефикаснија примена.

Доношењем закона о дивљачи и ловству створене су материјалне, финансијске, кадровске и институционалне претпоставке за примену политике утврђене у документу Стратегија развоја шумарства Републике Србије.

1.2 Уставни основ за доношење Закона о дивљачи и ловству

Уставни основ за доношење Закона о дивљачи и ловству (у даљем тексту: Закон) садржан је у одредби члана 87. Устава Републике Србије, којим је прописано да су природна богатства, добра за које је законом одређено да су од општег интереса, у државној својини и да се користе под условима и на начин предвиђен законом. Физичка и правна лица могу стећи поједина права на одређеним добрима у општој употреби, под условима и на начин предвиђен законом.

Чланом 88. Устава Републике Србије предвиђено је да се законом могу ограничити облици коришћења и располагања пољопривредним земљиштем, шумским земљиштем и градским грађевинским земљиштем у приватној својини, односно прописати услови за коришћење и располагање да би се отклонила опасност од

наношења штете животној средини или да би се спречила повреда права и на законом заснованих интереса других лица.

Право и обавеза газдовања популацијама дивљачи, као добра од општег интереса, на принципима одрживости проистиче из Устава Републике Србије. Уставни основ садржан је у одредби члана 97. тачка 9. Устава Републике Србије, према којој, између осталог, Република Србија уређује и обезбеђује одрживи развој, систем заштите и унапређења животне средине, као и заштиту и унапређивање биљног и животињског света.

1.3 Основни правни институти Закона о дивљачи и ловству

У циљу успостављања квалитетнијег и модернијег система у области ловства, усклађеног са важећим домаћим и признатим међународним правним актима, у Закон о дивљачи и ловству уграђени су следећи основни правни институти:

1. Дивљач је државна својина;
2. Доноси се Стратегија развоја ловства Републике Србије као основни документ управљања и заштите дивљачи;
3. Уводе се буџетски фондови за развој ловства Републике Србије и аутономних покрајина, који се финансирају се из прихода остварених од накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи и накнаде за ловну карту, а чија средства се могу користити искључиво за развој и унапређење ловства, без могућности коришћења у друге намене;
4. Проглашавају се ловостајем заштићене врсте дивљачи, трајање ловне сезоне на ловостајем заштићене врсте дивљачи и мере заштите и регулисања бројности популација трајно заштићених и ловостајем заштићених врста дивљачи;
5. Установљавају се ловна подручја, ловишта и ловишта посебне намене;
6. Оснивају се Катастар ловишта и Централна база података у којима ће се водити сви подаци од значаја за планирање, управљање и надзор над ловним газдовањем, заштитом дивљачи и стаништима дивљачи, чиме се по први пут уводи непрекидни мониторинг над дивљачи и њиховим стаништима;
7. Формира се Ловачка комора, као професионална организација, ради остваривања и заштите права и интереса професионалних ловних радника и унапређивања ловства, која ће, између осталих послова, издавати лиценце за послове планирања у ловству, за стручне послове у газдовању ловиштем и за послове ловочуварске службе; што, са једне стране представља заштиту стручности професионалних ловних радника, а са друге стране заштиту и сигурност корисника ловишта у погледу газдовања ловиштем;
8. Држава је носилац општег права на лов којег, под условима утврђеним законом, уз накнаду за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи, преноси на кориснике ловишта, који испуњавају услове утврђене законом.
9. За добијање права на газдовање ловиштем корисник ловишта, осим осталих законских услова, дужан је да пружи одређене гаранције у вредности почетних фондова дивљачи, у смислу осигурања делатности, односно у смислу мере коју држава предузима да спречи, односно надокнади недозвољено и непланско коришћење њене имовине (заштита од негативног пословања корисника ловишта којим се наноси штета државној имовини, у овом случају дивљачи). Гаранција и одређивање њене висине ближе се уређује актом који доноси министар. Ова одредба је усклађена и са Законом о

удружењима по коме удружење за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

10. Дефинише се појединачно право на лов, као право ловца на лов које је стечено добијањем ловне карте, уз јасне услове и начин за добијање ловне карте коју издаје држава, уз одређену накнаду коју, на предлог Ловачке коморе, доноси министар. Право на лов дивљачи имају лица са лиценцом за обављање стручних и ловочуварских послова у ловишту, као и лица са ловном картом за текућу ловну годину која испуњавају услове из прописа којима се регулише оружје и муниција и којима је корисник ловишта издао дозволу за лов. Дозвола за лов јесте исправа којом корисник ловишта дозвољава одстрел одређене врсте дивљачи, у складу са планом одстрела из важећег планског документа и прописаним условима за лов те дивљачи;

11. Ловачки испит као провера оспособљености ловца за лов и испит за оцењивање трофеја дивљачи поверени су ловачком савезу који обавља те послове на основу програма који прописује министар;

12. Уводи се обележавање уловљене дивљачи пре померања са места одстрела, чиме се јасно дефинише промет дивљачи, а спречавају се незаконит лов и многе врсте злоупотреба у ловиштима;

13. Подстицајна средства која се обезбеђују у буџету Републике Србије користе се у складу са Програмом унапређивања заштите и гајења дивљачи за ловну годину, који доноси Министарство, односно програмом унапређивања заштите и гајења дивљачи за ловну годину за територију аутономне покрајине који мора бити у складу са Програмом. Подстицајна средства се могу користити као кредитна средства или бесповратно.

14. Јасније се дефинишу начини спречавања и накнада штета на дивљачи и штета од дивљачи, у сарадњи са министарством надлежним за послове животне средине;

15. Утврђују се прецизни рокови за спровођење појединих одредби чиме се државним органима одређује да се поједине одредбе (установљење ловних подручја, формирање ловачке коморе, установљење ловишта, подзаконски акти и сл) морају извршити у складу са законом.

16. Одржавање и унапређивање фондова дивљачи, њихова заштита и одрживо, рационално управљање популацијама дивљачи и њиховим стаништима представља основни предмет закона и први од свих задатака који се поставља пред професионалне ловне раднике, али и ловце који морају да поштују одредбе закона и ловачку етику.

17. Утврђивањем и доношењем Кодекса професионалне етике одређују се стручна, природна и морална правила у ловству, која се нарочито односе на професионалне ловне раднике, чланове Ловачке коморе Србије, али и на све ловце Србије. Један од циљева доношења Кодекса професионалне етике је да се, кроз непрекидну едукацију ловаца од стране професионалних радника у ловству постигне висок ниво етичке самоконтроле односу ловца према дивљачи, јер у лову најпре треба проценити шта се сме, а не шта се може чинити и у тренутку када се ловац двоуми око праве одлуке, увек одлучује у корист дивљачи;

18. Надзор над радом Коморе, јавних предузећа, привредних друштава и ловачких савеза врши Министарство, а састоји се од од надзора над законитошћу рада и надзора над сврсисходношћу рада у вршењу послова који су им поверени овим законом. Надзором над радом испитује се спровођење закона и других општих аката, а надзором над сврсисходношћу рада – делотворност и економичност рада и сврховитост организације послова. Аутономној покрајини поверава се као поверени посао државне управе вршење инспекцијског надзора над применом одредаба овог закона у ловиштима која се у оквиру ловних подручја налазе на територији аутономне покрајине;

19. Казнене одредбе прописују се за привредни преступ и прекршаје правних лица, док се за физичка лица предвиђају одређене прекршајне казне, док се остали преступи кажњавају на основу других закона, као што су кривични законик (за незаконит лов), закон о оружју и муницији, закон о заштити природе, закон о добробити животиња и други.

1.4 Најзначајнија акта домаћег законодавства која утичу на сектор ловства

Закон о дивљачи и ловству усаглашен је са прописима којима се регулише одрживо коришћење природних ресурса и добара, планирање и уређење простора, организација субјеката који обављају поједине послове у сектору ловства, обављање делатности од општег интереса, као и другим актима домаћег законодавства који утичу на сектор ловства.

Устав Републике Србије (2006)

Закон о дивљачи и ловству (2010)

Закон о шумама (2010)

Закон о заштити природе (2009)

- *Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (2010, 2011)*

- *Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња (2010)*

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (2004)

Закон о процени утицаја на животну средину (2004)

Закон о водама (2010)

Закон о сточарству (2010)

Закон о ветеринарству (2010)

- *Правилник о ветеринарско-санитарним условима, односно општим и посебним условима за хигијену хране животињског порекла, као и о условима хигијене хране животињског порекла (2011)*

- *Правилник о ветеринарско-санитарним условима, односно општим и посебним условима за хигијену хране које морају да испуњавају објекти за промет одстрелене дивљачи, као и начину вршења службене контроле одстрелене дивљачи (2011)*

Закон о добробити животиња (2009)

Закон о пољопривредном земљишту (2009)

Закон о удружењима (2009)

Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса (2005)

Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (2007);

Закон о потврђивању Конвенције о очувању миграторних врста дивљих животиња (2007);

1.5 Најзначајније међународне конвенције, директиве и уредбе која утичу на сектор ловства

Иако није део правне регулативе ЕУ, Закон о дивљачи и ловству је начелно усклађен са следећим међународним конвенцијама, директивама и уредбама Савета Европе:

Конвенција о биолошкој разноврсности (1992);

Конвенција о мочварним подручјима од међународног значаја, посебно као птичјих станишта (1997);

Конвенција о међународној трговини угроженим дивљим биљним и животињским врстама - ЦИТЕС (1973);

Конвенција о приступу информацијама, учешћу јавности у одлучивању и доступности правди у материји везаној за животну средину;

Директива Савета 92/43/ЕЕЗ о заштити природних станишта и дивљих биљних и животињских врста;

Директива Савета 79/409/ЕЕЗ о очувању дивљих птица (1979);

Уредба Савета 338/97/ЕЗ године о заштити фауне и флоре регулисањем њихове трговине;

Уредба Савета 865/2006/ЕЗ о имплементацији конвенције о међународној трговини дивље флоре и фауне;

Уредба Савета 1037/2007/ЕЗ о обустави уношења одређених врста дивље флоре и фауне.

Прописи за спровођење Закона о дивљачи и ловству

На основу овлашћења из Закона о дивљачи и ловству Министар доноси следеће прописе којима ближе уређује поједине законске одредбе:

1. Правилник о садржини и начину израде планских докумената у ловству („Службени гласник Републике Србије”, број ___/___); ;

2. Правилник о стручном испиту за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству („Службени гласник Републике Србије”, број 65/11);

3. Правилник о проглашавању ловостајем заштићених врста дивљачи, трајању ловне сезоне на ловостајем заштићене врсте дивљачи у отвореним и ограђеним ловиштима, ограђеним деловима ловишта и полигонима за лов дивљачи, као и мерама заштите и регулисања бројности популација трајно заштићених и ловостајем заштићених врста дивљачи („Службени гласник Републике Србије”, број 75/10);

3.1 Правилник о изменама правилника о проглашавању ловостајем заштићених врста дивљачи, трајању ловне сезоне на ловостајем заштићене врсте дивљачи у отвореним и ограђеним ловиштима, ограђеним деловима ловишта и полигонима за лов дивљачи, као и мерама заштите и регулисања бројности популација трајно заштићених и ловостајем заштићених врста дивљачи („Службени гласник Републике Србије”, број 91/10);

4. Правилник о условима и начину организовања лова, изгледу и садржини обрасца ловне карте, изгледу и садржини обрасца дозволе за лов крупне дивљачи и дозволе за лов ситне дивљачи, као и изгледу и садржини обрасца извештаја о извршеном лову („Службени гласник Републике Србије”, број 44/10);

5. Правилник о начину установљавања ловног подручја и ловишта, условима за спровођење ловног газдовања, поступку спровођења јавног огласа, поступку за давање и одузимање права на газдовање ловиштем, садржини уговора, утврђивању висине одговарајућих гаранција које је дужно да обезбеди правно лице пре закључивања уговора, као и условима и начину за давање ловног ревира у закуп („Службени гласник Републике Србије”, број 80/10)

6. Правилник о изгледу и садржини службене легитимације и службене значке ловног инспектора, као и о начину коришћења заштитне опреме ловног инспектора („Службени гласник Републике Србије”, број 60/11);

7. Правилник о начину обележавања, односно означавања граница и ловно-техничких објеката у ловишту („Службени гласник Републике Србије”, број 76/11);

8. Правилник о мерама безбедности у ловишту („Службени гласник Републике Србије”, број 76/11);

9. Правилник о ловачким псима („Службени гласник Републике Србије”, број 80/11);

10. Правилник о ловочуварској служби („Службени гласник Републике Србије”, број 84/11);

11. Правилник о Катастру ловишта и Централној бази података;

12. Правилник о начину организовања стручне службе за газдовање ловиштем;

13. Правилник о условима за стављање у промет уловљене дивљачи и трофеја дивљачи;

14. Правилник о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете;

15. Правилник о уклањању паса и мачака из ловишта;

16. Правилник о испиту за оцењивање трофеја дивљачи;
17. Правилник о ловачком испиту.

Поред наведених прописа, Министар утврђује:

1. Висину накнаде за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи, на предлог Коморе;
2. Висину накнаде за ловну карту, на предлог Коморе;
3. Висину накнаде штете од дивљачи, у споразуму са министром надлежним за послове заштите животне средине;
4. Висину накнаде штете за дивљач уловљену супротно одредбама Закона о дивљачи и ловству или на други начин уништену дивљач, у споразуму са министром надлежним за послове заштите животне средине.

Садржина правилника који утичу на израду планских докумената у ловству

1.6 Правилник о садржини и начину израде планских докумената у ловству

Овим правилником ближе је прописана садржина и начин израде програма развоја ловног подручја, ловне основе, годишњег плана, програма газдовања за ограђени део ловишта и програма насељавања дивљачи.

1.7 Правилник о стручном испиту за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству.

Овим правилником ближе је прописан програм и начин полагања стручног испита за стицање лиценце, образац записника о полагању стручног испита и образац уверења о положеном стручном испиту.

1.8 Правилник о начину организовања стручне службе за газдовање ловиштем

Овим правилником прописује се начин организовања стручне службе за газдовање ловиштем, коју је корисник ловишта дужан да обезбеди у складу са законом.

1.9 Правилник о ловочуварској служби

Овим правилником ближе је прописан начин организовања ловочуварске службе, изглед службене униформе ловочувара, изглед и садржина легитимације и ознаке ловочувара, врсте и правила употребе службеног оружја ловочувара, начин задуживања и раздуживања службеним оружјем, врсте друге опреме ловочувара, садржина и изглед обрасца записника о извршеној или покушаној незаконитој радњи и потврде о привременом одузимању ствари.

1.10 Правилник о катастру ловишта и централној бази података

Овим правилником ближе су прописани садржина и начин вођења Катастра ловишта и Централне базе података, садржина и изглед обрасца за обраду и достављање података, као и садржина, начин израде и објављивања годишњег извештаја о стању дивљачи и ловства.

1.11 Правилник о начину обележавања, односно означавања граница и ловно-техничких објеката у ловишту

Овим правилником ближе су прописани начин обележавања, односно означавања граница ловишта, терена за обуку паса и полигона за лов дивљачи, као и ловно-техничких објеката у ловишту.

1.12 Правилник о условима за стављање у промет уловљене дивљачи и трофеја дивљачи

Овим правилником ближе су прописани услови за стављање у промет уловљене дивљачи и трофеја дивљачи, начин обележавања уловљене дивљачи и трофеја дивљачи, изглед и садржина обрасца пропратнице, односно трофејног листа и начин њиховог издавања, као и начин вођења евиденције трофеја и издатих пропратница и трофејних листова.

Основи планирања у ловству

Планирање у ловству, кроз израду програма развоја ловног подручја, ловне основе, годишњег плана газдовања ловиштем, програма газдовања за ограђени део ловишта и програма насељавања дивљачи, представља најосетљивији и стручно најодговорнији захват, чији су резултати видљиви и мерљиви већ у првој години примене планског документа, а који се може како подићи газдовање на највиши ниво, тако и нанети штета са несагледивим последицама. Управо због тога, планери, односно пројектанти планских докумената, морају при изради планског документа, користити научне и прихваћене стручно-искуствене методологије и достигнућа, у складу са прописима који регулишу планирање у ловству.

Квалитетна израда планских докумената у ловству, основни је предуслов за одрживо газдовање ловиштима и унапређење ловства, уз истовремено одрживо управљање популацијама дивљачи и стварање најбољих услова за унапређивање стања популација аутохтоне дивљачи.

Циљ планирања у ловству је унапређење стања дивљачи и њених станишта, кроз предузимање одговарајућих мера за постизање оптималних бројних стања, равнотеже полних и старосних и унапређивање трофејних структура, заштиту, узгој и одрживо коришћење.

Одрживо газдовање је могуће трајно остваривати ако постоји континуитет коректног и тачног утврђивања и праћења стања фондова дивљачи, стручног, реалног дугорочног и краткорочног планирања и доследне, благовремене и стручне реализације планова.

За израду квалитетних планских докумената у ловству, неопходно је реално, објективно и стручно:

- оцењивање погодности станишних фактора - бонитирање станишта,
- утврђивање оптималне бројности популација,
- приказивање квалитативног и квантитативног стања дивљачи,
- израда пројекција развоја популација.

Лиценце, као инструмент заштите и унапређења ловне струке, треба да буду основ за високостручно деловање у приоритетним активностима у сектору ловства, па тако и у планирању у ловству.

Посебан значај имају механизми који обезбеђују учешће интересних група у процесу израде планских докумената ради унапређења ефикасности, транспарентности, професионализма, као и изградње поверења међу свим заинтересованим странама.

Планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса и заштићених подручја спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, основа и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у пољопривреди, шумарству, водопривреди, ловству, рибарству, туризму, енергетици и другим делатностима од утицаја на природу, у складу са мерама и условима заштите природе.

Методологија израде планских докумената

1.13 Полазне основе

Методологија израде планских докумената у ловству условљена је циљем планирања, а то је унапређење стања дивљачи и њених станишта.

Предуслов за израду квалитетних планских докумената је прикупљање свих релевантних података потребних за планирање, а посебно података о бројности и структури популација дивљачи и стању њихових станишта.

На основу прикупљених података, неопходно је реално, објективно и стручно:

- оцењивање погодности станишних фактора - бонитирање станишта,
- утврђивање оптималне бројности популација,
- приказивање квалитативног и квантитативног стања дивљачи,
- утврђивање циљева газдовања и мера за остваривање циљева газдовања,
- израда пројекција развоја популација.

За планске документе који се израђују за ловишта, на основу утврђених циљева газдовања и мера за остваривање циљева газдовања потребно је израдити економско-финансијски план газдовања који садржи:

- пројекцију непосредних и посредних прихода од газдовања ловиштем,
- пројекцију расхода у газдовању ловиштем,
- инвестициона улагања у ловиште.

1.14 Прикупљање података

За израду планских докумената у ловству неопходно је прикупити следеће релевантне податке:

1.14.1 Општи подаци о ловном подручју/ловишту

Општи подаци о ловном подручју/ловишту су садржани у Акту о установљавању, а за ловиште и у Акту о давању права на газдовање ловиштем:

- Опис граница ловног подручја/ловишта
- Укупна површина ловног подручја/ловишта
- Карта ловног подручја/ловишта
- Општи подаци о кориснику ловишта *
- Уговор о давању права на газдовање ловиштем *

* *плански документ за ловиште*

1.14.2 Природни и други услови за гајење дивљачи

- Процењена структура површина (исказана по врсти култура, власништву, ловне, неловне, ловно-продуктивне и ловно-непродуктивне површине),

- Начин коришћења површина
- Основне природне и еколошке карактеристике станишта:
 - орографски услови са приказом конфигурације терена и другим карактеристикама,
 - надморска висина – најнижа и највиша надморска висина, са приказом претежне надморске висине ради одређивања типа ловишта,
 - хидрографски услови – најважнији водотоци, њихов распоред и припадност сливном подручју,
 - педолошки услови – геолошка подлога и опис типова земљишта,
 - климатски услови – минимална, максимална и средња годишња температура ваздуха, сезонски распоред падавина, укупна количина падавина, висина и трајање снежног покривача, најзначајнији ветрови.
 - вегетацијски услови – кратак приказ типова биљних заједница (шумске асоцијације и пољопривредне културе са приказом прехранбених потенцијала станишта),
 - мир у ловишту – сви аспекти који битно утичу на гајене врсте дивљачи у ловишту.
- Заштићена природна добра – приказ степена заштите и ограничења у газдовању, прописаних за одговарајући степен заштите.

1.14.3 Бројно стање ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи

Извори релевантних података за утврђивање бројног стања ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи су:

- Подаци корисника ловишта са бројања дивљачи,
- Извештаји стручних и ловочуварских служби о праћењу и анализи укупног стања популација дивљачи у ловишту,
 - Подаци корисника ловишта из евиденција о излучењу дивљачи из ловишта (одстрел и губици),
 - Подаци корисника ловишта о утрошку хране за дивљач,
 - Подаци добијени сакупљањем, идентификацијом и копролошком анализом фецеса дивљачи;
- Подаци Завода за заштиту природе о мониторингу врста.

1.15 Оцењивање погодности станишних фактора - бонитирање станишта

Низ аутора који су у својим радовима разматрали питање оцењивање погодности станишних фактора - бонитирање, углавном се слажу у томе да је бонитет комплексни показатељ животних услова за одређену врсту дивљачи, али док једни аутори појам бонитета везују за „тип ловишта“ (Петров П., 1963., Данилов Д. Н. et.al., 1966., Томашевић Б. et.al.1972.), под којим подразумевају „биолошку истоветност животних услова“, други овај појам везују за станиште популације дивљачи, тј. бонитет представља оцену животних услова за одређену врсту дивљачи у оквиру њеног

станишта (Икерман Е., 1960., Цар З., 1961., Дубајић М., 1964., Новаковић В., 1993.). Стога се и системи бонитирања који су засновани на једном или другом схватању појма бонитета међусобно разликују по начину његовог одређивања.

Имајући у виду поделу простора Републике Србије на ловна подручја и даљу поделу ловних подручја на ловишта, као и тростепеност планирања у ловству (Стратегија развоја ловства Републике Србије – Програм развоја ловног подручја – Ловна основа), оцењивање погодности станишних фактора – бонитирање потребно је прилагодити нивоу планирања.

Стратегија развоја ловства Републике Србије треба да прикаже ареале аутохтоних врста дивљачи у Републици Србији, односно њихова природна станишта и садашње распрострањење, као и смернице управљања популацијама, са циљем унапређивања стања популација аутохтоне дивљачи.

При изради Програма развоја ловног подручја, оцену животних услова за одређену врсту дивљачи потребно је вршити на нивоу популације дивљачи, у оквиру њеног станишта. За квалитетно оцењивање погодности станишних фактора потребно је прво извршити поделу простора по типовима станишта, а затим извршити оцену погодности основних станишних фактора. При утврђивању величине површина на којима се врши оцена погодности станишних фактора, треба имати у виду и дневне и сезонске миграције популација дивљачи и друге факторе који утичу на животне услове (узнемиравање дивљачи, сезонска промена вегетације, посебно пољопривредних усева и сл.). Резултат оцене погодности станишних фактора на нивоу типова станишта представља смерницу и оквир за планирање, који се даље разрађује при изради Ловне основе.

Полазна основа за оцењивање погодности станишних фактора – бонитирање при изради Ловне основе су подаци из Програма развоја ловног подручја. Бонитирање на нивоу ловишта је потребно вршити по типовима станишта, разрађујући даље полазне податке из Програма развоја ловног подручја. Имајући у виду променљивост појединих фактора (ширење насеља и путне мреже, промена намене површина, установљење заштићених природних добара, промена бројности предатора и др.), потребно је прилагодити бонитирање насталим променама и специфичностима ловишта.

Оцењивање погодности станишних фактора - бонитирање станишта, врши се у складу са стручним стандардима и процедурама које доноси Ловачка комора Србије.

1.16 Утврђивање оптималне бројности популација

Закон о дивљачи и ловству у значењу израза дефинише оптимални фонд као оптималну бројност популације одређене врсте дивљачи, добијену на основу утврђеног бонитета.

Оцењивање погодности станишних фактора и оптималне бројности популација дивљачи на нивоу ловног подручја треба извршити са одређеном дозом флексибилности, која са једне стране усмерава и уоквирује планирање на нивоу ловишта, али оставља могућност одређених одступања при утврђивању оптималне

бројности популација у Ловној основи, у оквиру вредности предвиђених Програмом развоја ловног подручја.

Утврђивање оптималне бројности популација, врши се у складу са стручним стандардима и процедурама које доноси Ловачка комора Срије.

1.17 Приказивање квалитативног и квантитативног стања дивљачи

На основу података о квалитативном и квантитативном стању популација дивљачи утврђују се циљеви газдовања и мере за остваривање циљева, као и мере гајења и заштите дивљачи.

Подаци о квантитативном стању популација приказују се за крупну дивљач разврстани по полној и старосној структури, како је приказано у следећим табелама.

Јелен европски

Укупан број грла	Телад	Кошуте и дизице	Јелени			
			Шилаши	Млади до 5 година	Преко 5 година	Укупно

Јелен лопатар

Укупан број грла	Телад	Кошуте и дизице	Јелени			
			Шилаши	Млади до 5 година	Преко 5 година	Укупно

Срна

Укупан број грла	Ланад	Срне	Срндаћи			
			До 2 године	3-4 године	5 и више година	Укупно

Муфлон

Укупан број грла	Јагњад	Муфлоке	Муфлони			
			До 2 године	3-5 године	6 и више година	Укупно

Дивокоза

Укупан број грла	Јарад	Дивокозе	Дивојарци			
			До 2 године	3-5 године	6 и више година	Укупно

Дивља свиња

Укупан број грла	Назимад	Крмаче	Векови			
			До 2 године	3-5 године	6 и више година	Укупно

Подаци о квантитативном стању популација за ситну дивљач и предаторе приказују се уз приказивање полне структуре.

Подаци о квалитативном стању популација крупне дивљачи приказују се кроз трофејну структуру популације.

1.18 Израда пројекција развоја популација

Израда пројекције развоја популација дивљачи уз строго поштовање „математичког модела“ који је примењиван при изради планских докумената у претходном периоду, показала је низ недостатака, што указује на потребу флексибилнијег планирања.

Законом о дивљачи и ловству је установљена категорија минималне бројности дивљачи утврђене за ту годину планским документом, која је доња гранична вредност бројности популације, док је горња гранична вредност оптимална бројност популације. Имајући у виду ове граничне вредности, при изради пројекција развоја популација потребно је планирати дозвољена одступања у бројности, реалном прирасту, а самим тим и у планираном излучењу.

1.18.1 Старосна структура популације и односа полова

Важан елемент при изради пројекција развоја популација крупне дивљачи је старосна структура. У свакој популацији као циљ се поставља постизање идеалне структуре по полу и старости, што се постиже одговарајућим мерама гајења.

У погледу односа полова најприкладнији је онај који се јавља као елемент биолошке структуре популације одређене врсте дивљачи у непоремећеним природним условима, а то је најчешће однос 1:1.

За сваку врсту мора да се успостави таква старосна структура, која ће обезбедити одрживо управљање популацијом. Старосну структуру популације треба приказивати по старосним категоријама (подмладак, млади, средњедобни, зрели), које су практичније и примереније за планирање, док приказивање по годинама старости треба користити као помоћни алат при планирању.

Пројекција развоја популације је смерница за предузимање мера на гајењу и заштити дивљачи. Старосна и полна структура популације регулише се правилно планираним одстрелом.

1.18.2 Реални годишњи прираст

Реални годишњи прираст је одлучујући елемент на основу којег се планира излучење дивљачи за сваку поједину врсту. При нормално изграђеној структури популације, односно успостављеној оптималној и полној структури, излучење из популације треба да буде једнако броју јединки које сваке године прирастају у популацији. Уколико под утицајем разних негативних деловања животне средине реални прираст буде испод или изнад просечног за дату популацију, тада и проценат излучења мора бити мањи или већи од просечног годишњег.

1.18.3 Излучење

Под излучењем се подразумева укупно смањење броја јединки популације у једној ловној години. Ово смањење може да буде последица губитака изазваних деловањем неповољних климатских фактора (високи снегови, лавине, поплаве и сл.), штета од предатора, затим услед хватања живе дивљачи ради насељавања у друга ловишта и на крају услед одстрела. Сва смањења настала услед наведених чинилаца сачињавају укупно излучење.

1.18.4 Минимална бројност дивљачи

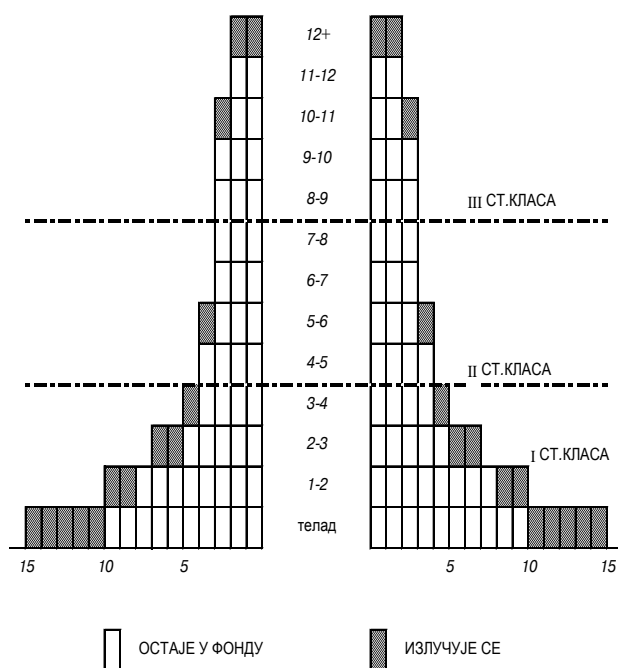
Минимална бројност дивљачи утврђује се за сваку ловну годину планским документом, у зависности од врсте дивљачи, природних и других услови за гајење дивљачи.

Утврђивање минималних бројности дивљачи, врши се у складу са стручним стандардима и процедурама које доноси Ловачка комора Срије.

1.18.5 Примери структуре популације и планираног излучења

(Без приказа минималне бројности дивљачи)

Јелен европски

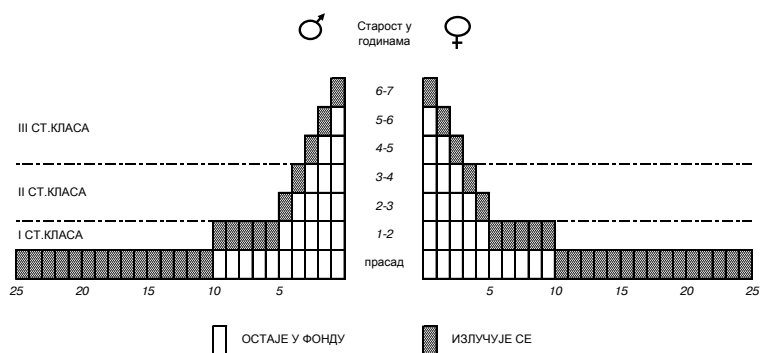
Старосна класа		М	И	II	III	ΣΣ
Оптимална бројност	М	10	27	13	10	50
	Ж	10	27	13	10	50
Матични фонд	М	10	28	13	9	50
	Ж	10	28	13	9	50
Прелаз у виши ст. разред	М	0	24	14	12	50
	Ж	0	24	14	12	50
Реални прираст	М	15	15	0	0	15
	Ж	15	15	0	0	15
Стање пред лов	М	15	39	14	12	65
	Ж	15	39	14	12	65
Излучење	М	5	11	1	3	15
	Ж	5	11	1	3	15
Стање на крају ловне сезоне	М	10	28	13	9	50
	Ж	10	28	13	9	50
Однос према оптималној бројности	М	0	0	0	0	0
	Ж	0	0	0	0	0

Старосна класа		И				II				III								
Старост у годинама		1	2	3	4	Σ	5	6	7	8	Σ	9	10	11	12	12+	Σ	ΣΣ
Оптимална бројност	М	10	8	5	4	27	4	3	3	3	13	3	3	2	2		10	50
	Ж	10	8	5	4	27	4	3	3	3	13	3	3	2	2		10	50
Матични фонд	М	10	8	6	4	28	4	3	3	3	13	3	2	2	2		9	50
	Ж	10	8	6	4	28	4	3	3	3	13	3	2	2	2		9	50
Прелаз у виши ст. разред	М		10	8	6	24	4	4	3	3	14	3	3	2	2	2	12	50
	Ж		10	8	6	24	4	4	3	3	14	3	3	2	2	2	12	50
Реални прираст	М	15				15					0						0	15
	Ж	15				15					0						0	15
Стање пред лов	М	15	10	8	6	39	4	4	3	3	14	3	3	2	2	2	12	65
	Ж	15	10	8	6	39	4	4	3	3	14	3	3	2	2	2	12	65
Излучење	М	5	2	2	2	11	0	1	0	0	1	0	1	0	0	2	3	15
	Ж	5	2	2	2	11	0	1	0	0	1	0	1	0	0	2	3	15
Стање на крају ловне сезоне	М	10	8	6	4	28	4	3	3	3	13	3	2	2	2		9	50
	Ж	10	8	6	4	28	4	3	3	3	13	3	2	2	2		9	50
Однос према оптималној бројности	М					0					0						0	0
	Ж					0					0						0	0

Графикон и табеле приказују популацију јелена европског од 100 грла у матичном фонду, са прирастом 0,75 грла по кошуту старој 2 и више година и излучењем у висини реалног прираста.

Дивља свиња

- отворена ловишта

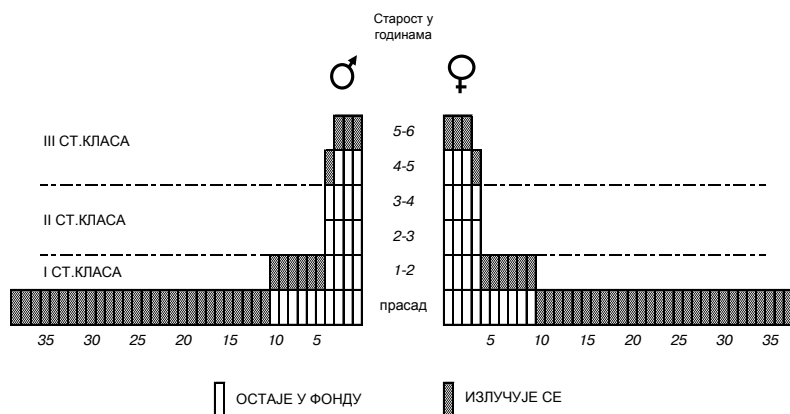
Старосна класа		М	И	II	III	ΣΣ
Оптимална бројност	М	20	30	14	6	50
	Ж	20	30	14	6	50
Матични фонд	М	20	30	14	6	50
	Ж	20	30	14	6	50
Прелаз у виши ст. разред	М	0	20	18	12	50
	Ж	0	20	18	12	50
Реални прираст	М	50	50	0	0	50
	Ж	50	50	0	0	50
Стање пред лов	М	50	70	18	12	100
	Ж	50	70	18	12	100
Излучење	М	30	40	4	6	50
	Ж	30	40	4	6	50
Стање на крају ловне сезоне	М	20	30	14	6	50
	Ж	20	30	14	6	50
Однос према оптималној бројности	М	0	0	0	0	0
	Ж	0	0	0	0	0

Старосна класа		I			II			III				
Старост у годинама		1	2	Σ	3	4	Σ	5	6	6+	Σ	ΣΣ
Оптимална бројност	М	20	10	30	8	6	14	4	2		6	50
	Ж	20	10	30	8	6	14	4	2		6	50
Матични фонд	М	20	10	30	8	6	14	4	2		6	50
	Ж	20	10	30	8	6	14	4	2		6	50
Прелаз у виши ст. разред	М		20	20	10	8	18	6	4	2	12	50
	Ж		20	20	10	8	18	6	4	2	12	50
Реални прираст	М	50		50			0				0	50
	Ж	50		50			0				0	50
Стање пред лов	М	50	20	70	10	8	18	6	4	2	12	100
	Ж	50	20	70	10	8	18	6	4	2	12	100
Излучење	М	30	10	40	2	2	4	2	2	2	6	50
	Ж	30	10	40	2	2	4	2	2	2	6	50
Стање на крају ловне сезоне	М	20	10	30	8	6	14	4	2	0	6	50
	Ж	20	10	30	8	6	14	4	2	0	6	50
Однос према оптималној бројности	М			0			0				0	0
	Ж			0			0				0	0

Графикон и табеле приказују популацију дивље свиње од 50 грла у матичном фонду, са прирастом 2 грла по крмачи старој 2 и више година и излучењем у висини реалног прираста.

- ограда лова

Старосна класа		М	I	II	III	ΣΣ
Оптимална бројност	М	10	14	8	3	25
	Ж	10	14	8	3	25
Матични фонд	М	10	14	8	3	25
	Ж	10	14	8	3	25
Прелаз у виши ст. разред	М	0	10	8	7	25
	Ж	0	10	8	7	25
Реални прираст	М	38	38	0	0	38
	Ж	38	38	0	0	38
Стање пред лов	М	38	48	8	7	63
	Ж	38	48	8	7	63
Излучење	М	28	34	0	4	38
	Ж	28	34	0	4	38
Стање на крају ловне сезоне	М	10	14	8	3	25
	Ж	10	14	8	3	25
Однос према оптималној бројности	М	0	0	0	0	0
	Ж	0	0	0	0	0

Старосна класа		I			II			III				
Старост у годинама		1	2	Σ	3	4	Σ	5	5+		Σ	ΣΣ
Оптимална бројност	М	10	4	14	4	4	8	3			3	25
	Ж	10	4	14	4	4	8	3			3	25
Матични фонд	М	10	4	14	4	4	8	3			3	25
	Ж	10	4	14	4	4	8	3			3	25
Прелаз у виши ст. разред	М		10	10	4	4	8	4	3		7	25
	Ж		10	10	4	4	8	4	3		7	25
Реални прираст	М	38		38			0				0	38
	Ж	38		38			0				0	38
Стање пред лов	М	38	10	48	4	4	8	4	3		7	63
	Ж	38	10	48	4	4	8	4	3		7	63
Излучење	М	28	6	34	0	0	0	1	3		4	38
	Ж	28	6	34	0	0	0	1	3		4	38
Стање на крају ловне сезоне	М	10	4	14	4	4	8	3	0		3	25
	Ж	10	4	14	4	4	8	3	0		3	25
Однос према оптималној бројности	М			0			0				0	0
	Ж			0			0				0	0

Графикон и табеле приказују популацију дивље свиње од 50 грла у матичном фонду, са прирастом 2 грла по крмачи старој 2 и више година и излучењем у висини реалног прираста.

5. Методологија израде економско-финансијског плана газдовања ловиштем

Економско-финансијски план газдовања ловиштем садржи:

- 1) Пројекцију непосредних и посредних прихода од газдовања ловиштем
 - 2) Пројекција расхода за газдовање ловиштем укључује
 - 3) Инвестициона и друга улагања у ловиште
- 1) Пројекција непосредних и посредних прихода од газдовање ловиштем укључује:
 - a. приходе остварене од одстрела гајених врста дивљачи:
 - за обрачун се користе подаци из плана одстрела, који се добија из плана развоја популација гајених врста дивљачи и ценовника који доноси корисник ловишта.
 - b. приходе остварене од услуга у лову
 - c. друге приходе корисника ловишта
 - 2) Пројекција расхода за газдовање ловиштем укључује:
 - a. трошкове гајења и заштита дивљачи:
 - уношење дивљачи у ловиште - за обрачун се користе подаци из плана развоја популација гајених врста дивљачи,
 - исхрану дивљачи - за обрачун се користе подаци из плана производње хране за дивљач,
 - прихрану дивљачи - за обрачун се користе подаци из плана развоја популација гајених врста дивљачи и нормативи хранива која се користе за прихрану,
 - здравствену заштиту дивљачи,
 - изградњу и одржавање ловно-техничких објеката.
 - b. трошкове газдовања ловиштем:
 - израду планских докумената,
 - трошкове стручне и ловочуварске службе,
 - трошкове набавке службене униформе и опреме стручне и ловочуварске службе,
 - накнаду за штету од дивљачи,
 - накнаду за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи,
 - ПДВ.
 - 3) Инвестициона и друга улагања у ловиште

Акти корисника ловишта

На основу члана 65. Закона о дивљачи и ловству Корисник ловишта дужан је да донесе акте којима се ближе уређује газдовање ловиштем, а нарочито:

- 1) начин организовања стручне и ловочуварске службе,
- 2) начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контролу ловљења дивљачи,
- 3) поступање са уловљеном и угнулом дивљачи и њеним деловима,
- 4) мере за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи.

Наведене, као и друге акте којима се ближе уређује газдовање ловиштем доноси орган управљања корисника ловишта

5.1 Начин организовања стручне и ловочуварске службе

Правилник о начину организовања стручне и ловочуварске службе Корисника ловишта мора бити усклађен са Правилником о начину организовања стручне службе за газдовање ловиштем и Правилником о ловочуварској служби.

Корисник ловишта организује стручну и ловочуварску службу за обављање послова заштите и уређивања ловишта, као и гајења и заштите дивљачи у ловишту на начин да се активности које се односе на газдовање ловиштем и послови ловочуварске службе обављају несметано и непрестано на целој површини ловишта.

Број стручних лица у ловиштима и број ловочувара по јединици површине одређује се програмом развоја ловног подручја у коме се ловиште налази, с тим да максимална површина по једном стручном лицу не може бити већа од 60.000 ha, а максимална површина по ловочувару не може бити већа од 20.000 ha.

Број стручних лица и ловочувара одређује се у зависности од укупне површине, врсте ловишта по намени, врсте ловишта по коришћењу простора, типа ловишта по надморској висини и конфигурацији терена, гајених ловостајем заштићених врста дивљачи, планираних мера газдовања ловиштем, као и других природних и економских услова ловишта.

Корисник ловишта посебне намене које је ради боље организације газдовања ловиштем подељено на ловне ревири одређене ловном основом, обезбеђује најмање једног ловочувара на једном ловном ревиру.

Корисник ловишта у коме стручну службу чине два или више стручна лица која су стекла одговарајућу лиценцу, може својим општим актом да одреди руководиоца стручне службе, који уједно организује, координира и извршава послове стручне службе у ловишту.

Корисник ловишта у коме ловочуварску службу чине два или више ловочувара може својим општим актом да одреди руководиоца/пословођу ловочуварске службе који организује и координира рад ловочуварске службе и обавља послове ловочувара.

У случају повећаног обима посла у ловишту, као и за превенцију одређених ванредних ситуација у ловишту, корисник ловишта обезбеђује одговарајући број лица која испуњавају услове за обављање послова ловочувара, а до престанка потребе за ангажовањем тих лица.

У случају привремене одсутности ловочувара због коришћења годишњег одмора, слободних дана, боловања и сл. корисник ловишта, обезбеђује одговарајућу замену.

У случају ванредних ситуација (елементарна непогода, пожар, сумња на заразну болест или појава заразне болести, појава повећаних штета на дивљачи, односно штета од дивљачи у ловишту и сл), као и незаконитог лова, корисници суседних ловишта међусобно организују и координирају рад ловочуварских служби за безбедно и ефикасно предузимање неопходних мера у решавању ванредне ситуације.

5.2 Начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контролу ловљења дивљачи

Правилник о начину организовања лова, времену трајања лова, мерама сигурности у лову, начину коришћења објеката у лову, контроли ловљења дивљачи корисника ловишта мора бити усклађен са следећим правилницима:

- Правилником о условима и начину организовања лова, изгледу и садржини обрасца ловне карте, изгледу и садржини обрасца дозволе за лов крупне дивљачи и дозволе за лов ситне дивљачи, као и изгледу и садржини обрасца извештаја о извршеном лову,

– Правилником о мерама безбедности у ловишту,

– Правилником о условима за стављање у промет уловљене дивљачи и трофеја дивљачи,

– Правилником о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете.

Уз наведене правилнике, акти корисника ловишта морају бити усклађени и са Програмом развоја ловног подручја у ком се ловиште налази.

Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни покрајински орган, даје сагласност на акте корисника ловишта.

6. Планови газдовања ловиштима

Планови газдовања ловиштем су: ловна основа, годишњи план газдовања ловиштем, програм газдовања за ограђени део ловишта и програм насељавања дивљачи.

Ловну основу, годишњи план газдовања ловиштем, програм газдовања за ограђени део ловишта и програм насељавања дивљачи израђује правно лице регистровано за обављање послова планирања у ловству које има запослено лице са лиценцом за израду планских докумената. Ловна основа, програм газдовања за ограђени део ловишта и програм насељавања дивљачи доноси се по претходно прибављеној сагласности Министарства, а на територији аутономне покрајине надлежног покрајинског органа.

6.1 Ловна основа

Ловна основа је плански документ на основу кога се врши заштита и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова у ловишту.

Ловна основа за ловиште које се налази у националним парковима и другим заштићеним природним добрима мора бити усклађена са прописима којима се уређују мере заштите и начин коришћења националног парка и прописима којима се уређује заштита природе.

Корисник ловишта дужан је да донесе ловну основу која мора бити усклађена са програмом развоја ловног подручја у оквиру кога се то ловиште налази.

Ловна основа нарочито садржи: назив ловишта, одређивање бонитета ловишта, бројно стање ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи у ловишту, циљеве газдовања ловиштем и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, план одстрела дивљачи, план уређивања и одржавања ловишта и мере за спречавање штета на дивљачи и штета од дивљачи и економско-финансијски план газдовања.

Корисник ловишта дужан је да за наредни период донесе ловну основу најкасније четири месеца пре истека времена за који је донета претходна ловна основа. Корисник новоустановљеног ловишта дужан је да донесе ловну основу у року од 90 дана од дана потписивања уговора.

Корисник ловишта дужан је да у ловној основи евидентира све извршене радове у ловишту најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.

Средства за израду ловне основе обезбеђује корисник ловишта.

Ловна основа доноси се за период од 10 година.

Ловна основа садржи:

- 1) преамбулу;
- 2) опште податке о кориснику ловишта;

- 3) назив ловишта и друге податке о ловишту (у даљем тексту: општи подаци о ловишту);
- 4) резултате газдовања ловиштем у претходном планском периоду;
- 5) природне и остале услове за гајење ловних врста дивљачи;
- 6) оцену погодности станишних и других фактора у ловишту;
- 7) врсте, процењене почетне и оптималне бројности фондова ловних врста дивљачи и управљање популацијама тих врста дивљачи са планом одстрела дивљачи у ловишту (у даљем тексту: управљање популацијама ловних врста дивљачи);
- 8) врсте, процењене бројности неловних врста дивљачи, као и циљеве и мере заштите тих врста дивљачи у ловишту (у даљем тексту: заштита неловних врста дивљачи);
- 9) циљеве газдовања ловиштем и мере за остваривање циљева;
- 10) мере гајења и заштите дивљачи;
- 11) план уређивања и одржавања ловишта;
- 12) мере за спречавање штета на дивљачи и штета од дивљачи;
- 13) економско-финансијски план газдовања;
- 14) опште податке о пројектанту ловне основе;
- 15) карту ловишта и друге прилоге.

6.2 Годишњи план газдовања ловиштем

Правилник о начину организовања лова, времену трајања лова, мерама сигурности у лову, начину коришћења објеката у лову, контроли ловљења дивљачи корисника ловишта мора бити усклађен са следећим правилницима:

Годишњи план газдовања ловиштем је плански документ, који мора бити усклађен са ловном основом, а доноси се за период од 1. априла текуће године до 31. марта наредне године.

Корисник ловишта дужан је да пре израде годишњег плана утврди бројно стање дивљачи у ловишту на начин прописан програмом развоја ловног подручја, а утврђено бројно стање прикаже у годишњем плану као матични фонд на почетку ловне године. Забрањен је лов дивљачи пре доношења годишњег плана.

Средства за израду годишњег плана обезбеђује корисник ловишта.

Годишњи план садржи:

- 1) преамбулу;
- 2) назив ловишта и друге податке о ловишту;
- 3) резултате газдовања ловиштем у претходној ловној години;
- 4) врсте и бројно стање фондова ловних врста дивљачи и управљање популацијама тих врста дивљачи са планом одстрела дивљачи у ловишту у

- ловној години (у даљем тексту: управљање популацијама ловних врста дивљачи у ловној години);
- 5) врсте, процењене бројности неловних врста дивљачи, као и циљеве и мере заштите тих врста дивљачи у ловишту у ловној години;
 - 6) мере гајења и заштите дивљачи;
 - 7) план уређивања и одржавања ловишта;
 - 8) мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи;
 - 9) економско-финансијски план газдовања;
 - 10) опште податке о пројектанту годишњег плана;
 - 11) прилог.

6.3 Програм газдовања за ограђени део ловишта

Програм газдовања за ограђени део ловишта је саставни део ловне основе, који се израђује ако је део ловишта ограђен у складу са законом.

Програм газдовања за ограђени део ловишта садржи:

- 1) назив ловишта у којем се налази ограђени део ловишта;
- 2) укупну површину ограђеног дела ловишта;
- 3) намену ограђеног дела ловишта (заштита, управљање, лов и коришћење дивљачи, обука ловачких паса, полигони за лов дивљачи и друго);
- 4) врсте дивљачи у ограђеном делу ловишта;
- 5) планиране мере за:
 - (1) заштиту, управљање, лов, коришћење и унапређивање популација ловних врста дивљачи у ограђеном делу ловишта,
 - (2) заштиту, очување и унапређивање станишта дивљачи,
 - (3) заштиту, уређивање и одржавање ловишта,
 - (4) спречавање штета на дивљачи и штета од дивљачи у ограђеном делу ловишта;
- 6) план улагања у подизање ограде и уређење ограђеног дела ловишта са спецификацијом планираних расхода;
- 7) пројекцију планираних прихода и расхода за период газдовања ограђеним делом ловишта, утврђених ловном основном;
- 8) карту ограђеног дела ловишта.

Програм газдовања за ограђени део ловишта садржи и друге податке од значаја за остваривање циљева газдовања ограђеним делом ловишта.

6.4 Програм насељавања дивљачи

Програм насељавања дивљачи је саставни део ловне основе, који се израђује ако је ловном основом планирано насељавање дивљачи.

Програм насељавања дивљачи садржи нарочито:

- 1) студију изводљивости, која садржи нарочито: стручну оправданост реализације програма насељавања дивљачи, био-еколошке аспекте и економске аспекте насељавања дивљачи, циљ извођења програма насељавања дивљачи и друго;
- 2) основне податке о прихватилишту са доказом о испуњености услова који се уређују у складу са прописима о ветеринарству, заштите животне средине и ловству;
- 3) поступке:
 - (1) набавке и уношења дивљачи у прихватилиште;
 - (2) праћења дивљачи у прихватилишту и праћење дивљачи после испуштања;
- 4) динамику реализације појединих фаза програма;
- 5) очекиване резултате реализације програма;
- 6) податке о носиоцима реализације програма;
- 7) спецификацију трошкова потребних за реализацију програма насељавања дивљачи;
- 8) прилог, који нарочито обухвата:
 - (1) табеларни или други приказ података о оградама и објектима који су саставни део прихватилишта;
 - (2) прегледну карту ловишта у размери 1:10.000 са местом и положајем прихватилишта као и са просторним распоредом објеката;
 - (3) прегледну карту у размери 1:100.000 са локацијом прихватилишта и дела ловишта у који се планира испуштање дивљачи у односу на насељена места у окружењу.

7. Евиденција

Чланом 47. Закона о дивљачи и ловству прописана је обавеза корисника ловишта да у ловној основи евидентира све извршене радове у ловишту најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину.

Правилник о садржини и начину израде планских докумената у ловству прописује обавезу вођења следећих евиденција у ловној основи ловишта:

- инвестирање у ловиште – изградња и адаптација ловних и ловно-техничких објеката у ловишту
- одржавање ловишта – одржавање ловних и ловно-техничких објеката у ловишту
- реализација планова одстрела дивљачи за сваку врсту по полној, старосној и трофејној структури,
- реализација производње ловостајем заштићених врста дивљачи,
- реализација насељавања ловостајем заштићених врста дивљачи,
- производња и набавка хране, медикамената и других средстава за исхрану и прихрањивање дивљачи,
- штета на ловним и ловно-техничким објектима у ловишту,
- штета на дивљачи и од дивљачи,
- хроника ловишта.

Евиденције извршених радова воде се за сваку ловну годину и садрже упоредни приказ планираних и извршених радова.

Начин вођења евиденција извршених радова мора бити усклађен са актом којим се уређује садржина и начин вођења Катастра ловишта и Централне базе података.

ПРИЛОЗИ

Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10)

Закон о ветеринарству

Закон о изменама и допунама Закона о ветеринарству

Закон о заштити природе

Закон о изменама и допунама Закона о заштити природе

Правилник о изгледу и садржини службене легитимације и службене значке ловног инспектора, као и о начину коришћења заштитне опреме ловног инспектора

Правилник о начину установљавања ловног подручја и ловишта, условима за спровођење ловног газдовања, поступку спровођења јавног огласа, поступку за давање и одузимање права на газдовање ловиштем, садржини уговора, утврђивању висине одговарајућих гаранција које је дужно да обезбеди правно лице пре закључивања уговора, као и условима и начину за давање ловног ревира у закуп

Правилник о стручном испиту за стицање лиценце за обављање одређених послова у ловству

Правилник о мерама безбедности у ловишту

Правилник о начину обележавања, односно означавања граница и ловно-техничких објеката у ловишту

Правилник о ловачким псима

Правилник о ловочуварској служби

Правилник о мерама за спречавање штете од дивљачи и штете на дивљачи и поступку и начину утврђивања штете

Правилник о проглашавању ловостајем заштићених врста дивљачи

Правилник о садржини и начину израде планских докумената у ловству

Уредба о установљавању ловних подручја на територији Републике Србије
Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта

Конвенција о очувању миграторних врста дивљих животиња